

Sivistystyön vapaus ja Vastuu –tapaaminen
13.4.2012
Tampereen yliopisto

Maija Melentjeff
Opinnäytetyö tekeillä Sivistystyön Vapaus ja vastuu
tutkimushankkeessa
Tutkimusaiheena sivistystyön merkitykset kansalaisopiston
tuntiopettajan työssä

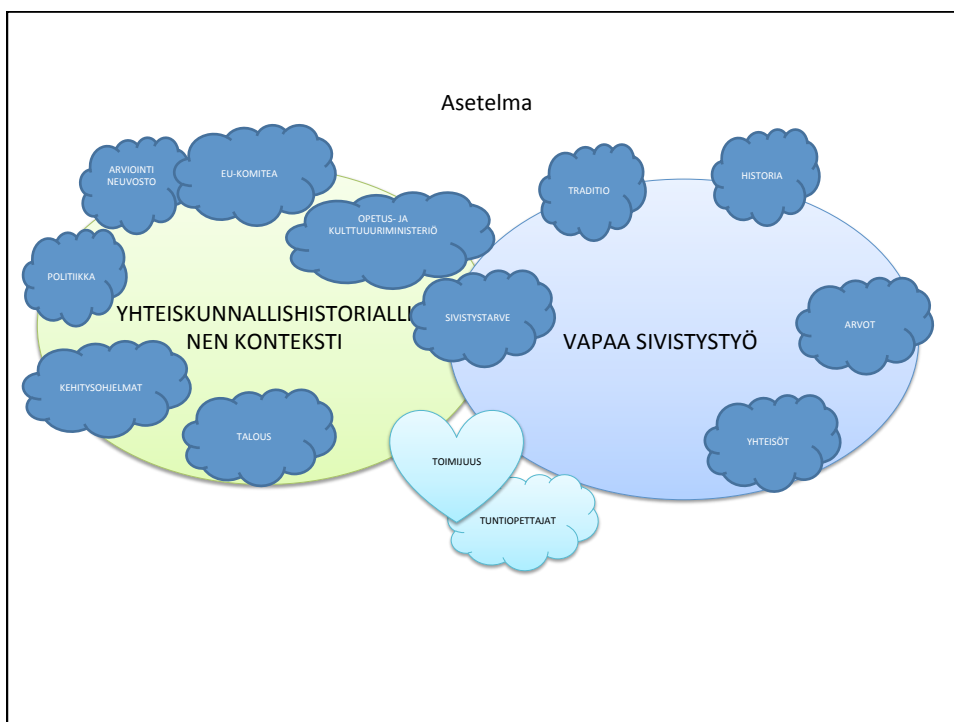
TAMPEREEN
YLIOPISTO

Sisältö

- Tutkimuksesta
- Asetelma
- Tuntiopettaja
- Sivistystyö ja sivistyminen
- Pedagoginen perinne?

Tutkimuksesta

- kiinnostuksen kohteena tuntiopettajan arki ja sivistystyön pedagogisen erityisyyden merkitys opettajan työssä
- tarkoitus kytkeä mikrotason tarkastelu yhteiskunnan nopean muutoksen kontekstiin
- perusteluja tutkimusstrategian valinnalle:
 - Vapaan sivistystyön kulttuuri ei tuttu
 - -> etnografinen tutkimusstrategia
 - Sirpa Lappalainen:
 - ”Tutkijan tehtävä on hakeutua tutun ja vieraan väliselle rajamaalle - yrittää ymmärtää ympäristöjä, jotka eivät ole tuttuja ja samalla analyttisesti vieraannuttaa niitä sosiaalisia konteksteja, joita olettaa tuntevansa.”
 - Etnografian vahvuutena on arjen prosesseihin lähelle pääseminen
 - Tarkoituksena on ”antaa ääni” tuntiopettajalle ja tuottaa lähikuvia opettajan arjesta

Kansalaisopiston tuntiopettaja

- Tilastoimisen ongelma
- Heterogeeninen joukko
- Tuntiopettajia arvioidaan olevan 25 000- 30 000
- Tehtävät
- Kelpoisuusvaatimukset
- Koulutus

Sivistystyö ja sivistyminen

- Sivistystyön tarkoitus: (laki 1998/2009)
- ...tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista
- ...toiminnassa korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus
- ”kansansivistyksen korkein päämäärä on herättää jokaisessa ihmisessä oleva toteutumaton potentiaali, joka tarjoaa mahdollisuudet sivistymiselle
- sivistystarve ennen ja nyt!
- Sivistys on luova prosessi
- Sivistys on taitoa ja toimintaa

Pedagoginen perinne?

- kasvatus, opetus, koulutus, sosialisatio
- pedagogiikka
- ->opettajan näkemyksellinen ajattelu sekä käytännön toiminta
- ->prosesseja ja käytäntöjä joilla pyritään kasvun, kehityksen ja oppimisen kokonaisvaltaiseen tukemiseen

- välityspedagogiikka ja kokemuspedagogiikka

- Sivistyspedagogiikka-> sivistämisen osaamista
- Dialogi
- Ihmiskäsitys
- tiedonkäsitys